

Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

Mae'r Adran hon yn gofalu am asedau ac yn darparu gwasanaethau pwysig er mwyn sicrhau amgylchedd glân a diogel i drigolion Gwynedd.

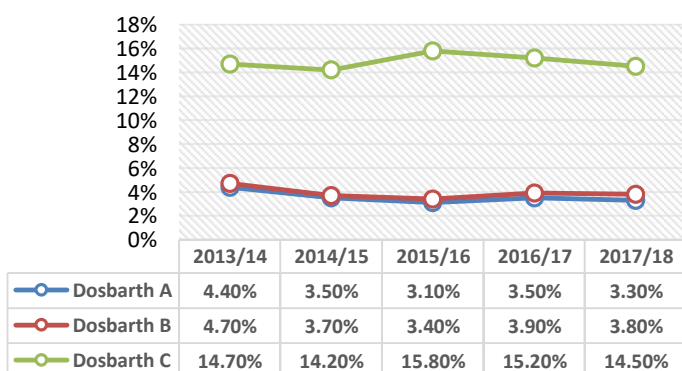
Cynnal Priffyrdd

Mae'n bwysig bod busnesau a thrigolion Gwynedd yn medru symud yn rhwydd a diogel o fewn y sir ac er mwyn sicrhau hyn mae'r Cyngor yn cynnal 2,697 cilomedr o **ffyrdd sirol** ynghyd â 199 cilomedr o **Gefnffyrdd** (sef priffyrdd o bwysigrwydd cenedlaethol, ar ran Llywodraeth Cymru). Ar hyn o bryd mae ein priffyrdd yng Ngwynedd, sef ffyrdd Dosbarth A a B, mewn cyflwr da gyda llai na 4% ohonynt yn ddiffygiol ac angen sylw.

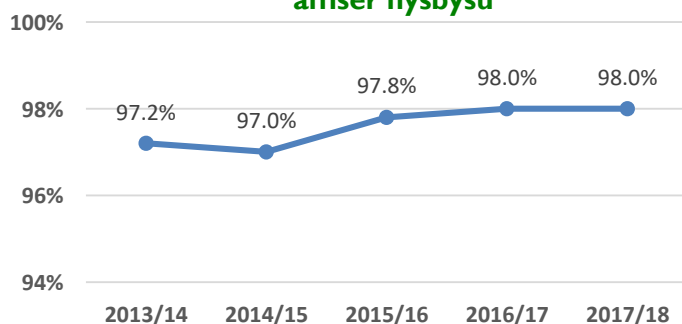
Gyda lleihad yn y gyllideb berthnasol, parhau mae'r dirywiad yng nghyflwr ein ffyrdd Dosbarth C a Di-ddosbarth. Oherwydd y pwysau ariannol ar y Cyngor mae'n anorfod y bydd pwysau pellach ar y gyllideb cynnal ffyrdd, a bydd gennym her i atal dirywiad yn safon ein ffyrdd, yn enwedig ffyrdd o lai o flaenoriaeth sef Dosbarth C a Di-ddosbarth.

Canran Priffyrdd Sy'n Ddiffygiol

Mae Cod Ymarfer cenedlaethol newydd mewn grym erbyn hyn sydd yn rhoi pwyslais ar reoli risg. Mae gwaith ar droed ar draws Cymru ar hyn o bryd er mwyn datblygu cynlluniau gweithredu cyson wrth archwilio cyflwr ffyrdd. Fel rhan o'r gwaith hwn, yr ydym yn y broses o adolygu a diweddarau ein Cynllun Cynnal Asedau Priffyrdd.

Canran o ddigwyddiadau o ddifrod peryglus i ffyrdd a phalmentydd a atgyweiriwyd neu a wnaethpwyd yn ddiogel o fewn 24 awr i'r amser hysbysu

I'r dyfodol byddwn yn ceisio atal dirywiad sydyn yn safon ein ffyrdd.

Mae Cyngor Gwynedd yn gyfrifol am arwain partneriaeth o saith Cyngor yng Ngogledd a Chanolbarth Cymru er mwyn rheoli a chynnal 1100km o gefnffyrdd (priffyrdd cenedlaethol pwysig Llywodraeth Cymru).

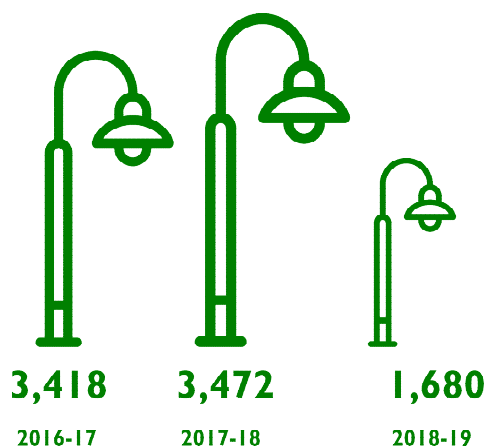

Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru
North & Mid Wales Trunk Road Agent

Ein Gwasanaeth gwaith Priffyrdd sydd yn gyfrifol am y gwaith cynnal a chadw ynghyd â delio â damweiniau a digwyddiadau sy'n deillio o dywydd garw.

Goleuo Stryd

Lampau i'w newid i LED

Rydym yn cynnal 18,705 o **oleuadau stryd** a 6,067 o **arwyddion** wedi eu goleuo er mwyn gwneud ein ffyrdd yn fwy diogel ac i drigolion fedru defnyddio ein strydoedd yn ddiogel wedi iddi dywyllu. Mae goleuadau yn defnyddio ynni trydan sydd ag effaith andwyol ar yr amgylchedd o safbwynt allyriadau carbon a llygredd golau.

Dros y 3 mlynedd ddiwethaf rydym wedi bod yn newid ein goleuadau stryd ac arwyddion i dechnoleg LED (light emitting diode) gyda'r mwyafrif yn pylu neu ddiffodd pan fo'n briodol. Mae hyn i bwrpas lleihau costau ynni, lleihau allyriadau carbon ac atal llygredd golau heddiw ac i'r dyfodol.

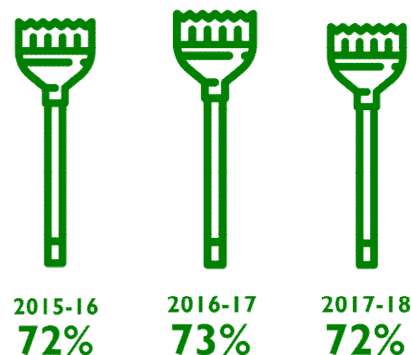
O ran yr amgylchedd leol, mae'n hynod bwysig bod **ein strydoedd yn lân a diogel** ac felly rhaid glanhau strydoedd yn rheolaidd. Mae edrychiad strydoedd a manau cyhoeddus yn bwysig i drigolion Gwynedd ac mae tîm bychan o swyddogion yn gyfrifol am ymdrin â throeddau amgylcheddol fel tipio slei bach, graffiti a baw cŵn. Rydym, ar gyfartaledd, yn cymryd 1.76 diwrnod i glirio eitemau tipio anghyfreithlon ar ôl cael gwybod amdanynt. Rydym yn defnyddio mesur o'r enw Mynegai Glendid i asesu safon glendid ac edrychiad strydoedd.

Glanhau Strydoedd

Mae Cadwch Gymru'n Daclus yn cynnal arolwg i sefydlu faint o 'ddiffygion' fel sbwriel, chwyn, baw cŵn, gwm cnoi a stympiau sigarets sydd ar unrhyw stryd. Yn ôl yr arolwg annibynnol, mae safon glendid ac edrychiad strydoedd Gwynedd yn parhau i fod yn dda ac mae'n debyg bod newid ymddygiad er gwell yn ddiweddar i atal llanast.

Mynegai glendid strydoedd (Arolwg Cadw Cymru'n Daclus)

Canran o'r graffiti a phosteri sy'n ymguddio arwyddion traffig ac yn achosi peryglon a lanhawyd/cliriwyd o fewn 24 awr i'r amser hysbysu

100%

Canran y priffyrdd a thir perthnasol a archwiliwyd sydd â'u safon glanweithdra yn uchel neu dderbyniol

98.5%

Casglu Gwastraff ac Ailgylchu

Mae'n hanfodol ymdrin â **gwastraff** mewn modd cywir os am amddiffyn ein hamgylchedd ac osgoi creu problemau i'n plant a phlant ein plant. Mae claddu gwastraff yn y ddaear yn achosi llygredd i'r tir, dŵr a'r awyr. Mae angen cynyddu ailgylchu, aildefnyddio a chompostio gwastraff i osgoi hyn.

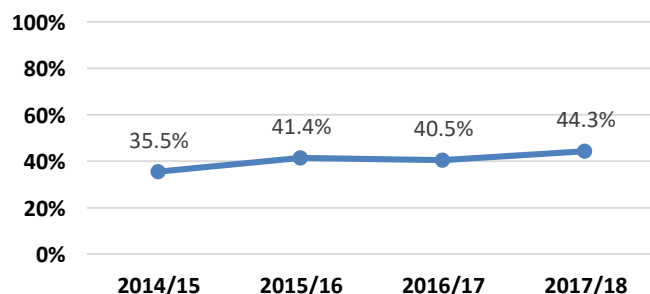
Mae'r newidiadau i drefniadau casglu sbwriel pob tair wythnos a chasglu gwastraff bwyd a deunyddiau ailgylchu yn wythnosol, wedi arwain at gynnydd mewn ailgylchu. Mae newidiadau i'r drefn o gasglu gwastraff gardd a newid cerbydau casglu i rai llai niweidiol i'r amgylchedd hefyd yn cael ei weithredu.

Mewn cyfnod o 3 mis rydym yn gwneud dros filiwn o gasgliadau gwastraff o dai Gwynedd. O'r casgliadau yma mae rhai yn cael eu methu, ac er bod y ffigwr yma yn isel (llai na 1%) rydym yn cydnabod bod y methiant yn bwysig i'r trigolyn. Mae'r Adran erbyn hyn yn casglu gwybodaeth i ddeall pam fod hyn yn digwydd a sicrhau trefniadau newydd ar gyfer gwella perfformiad ac ymateb i broblemau perthnasol i gasgliadau gwastraff. Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targedau uchelgeisiol i bwrpas lleihau tirlenwi a chynyddu ailgylchu. Byddai'r Cyngor yn wynebu dirwyon sylweddol os nad fyddwn yn eu cyrraedd.

Byddwn yn ceisio adeiladu ar y cynnydd mewn ailgylchu gan drigolion a busnesau er mwyn gwella ein perfformiad ailgylchu eto i'r dyfodol.

Canran lefelau ailgylchu / compostio masnachol

Mewn ymateb i gwynion am flerwch a sbwriel yn cael ei ollwng neu ei golli o gerbydau casglu sbwriel ac ailgylchu drwy waith ein gweithlu, mae nifer o gamau wedi eu rhoi yn eu lle er mwyn gwella'r sefyllfa yma. Mae hyn yn cynnwys defnyddio cerbydau 'Romaquip' yn lle cerbydau "Kerbside", sy'n golygu nad oes tipio uwchben uchder y cerbydau ac felly'n fwy diogel i'r gweithlu. Mae defnydd o'r cerbydau newydd hefyd yn golygu lleihad yn y nifer o ddeunyddiau sy'n cael eu gollwng o'r cerbydau o ganlyniad nad oes deunyddiau yn cael eu cadw yn rhydd wrth symud o eiddo i eiddo sy'n arwain at well trefn wrth wasanaethu'r cartgylchu. Byddwn yn parhau i ymateb i bryderon ein trigolion ac yn sicrhau gwelliant yn y sefyllfa drwy ganolbwyntio ar y cerbydau llai.

Rydym hefyd yn parhau i gydweithio ar brosiect Delwedd Bangor sydd yn symud yn ei flaen yn dda. Partneriaeth sydd wedi ei sefydlu yma gyda chynrychiolaeth o'r Cyngor Dinas, BID Bangor, Prifysgol Bangor a sawl mudiad arall. Prif ffocws y grŵp yw gwella delwedd y Ddinas. Byddwn yn dysgu o'r gwaith yma ym Mangor ac yna'n cyflwyno syniadau i ardaloedd eraill. Rydym hefyd yn cydweithio â grŵp yn Nyffryn Nantlle er mwyn gwella edrychiad yr ardal. Byddwn yn dysgu o'n profiadau o weithio gyda phrosiect Bangor wrth fwrw ymlaen gyda'r gwaith yma.

Asedau Bwrdeistrefol

Rydym yn rheoli Amlogfa Bangor ac 16 o fynwentydd prysuraf a mwyaf y Sir.

Mae'r gwasanaeth profedigaeth yn un hollbwysig i drigolion a byddwn yn sicrhau gwasanaeth profedigaeth sy'n briodol a pharchus.

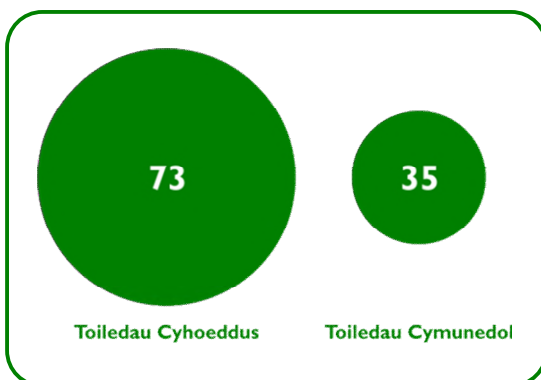
Teledu Cylch Cyfyng

Er mwyn diogelu a gwarchod y gymuned rydym yn gofalu am rwydwaith o **gamerâu Teledu Cylch Cyfyng (CCTV)** ym manau poblog y sir sef Bangor, Caernarfon a Phwllheli. Mae'r gwasanaeth yn denu incwm gan eraill ond nid yw hyn yn ddigonol i gwrdd â chostau'r ddarpariaeth.

Y llynedd cafodd dros 3,000 o ddigwyddiadau troseddol a gwrthgymdeithasol eu monitro.

Byddwn yn parhau gyda'r gwaith o ddiogelu'r gymuned.

Mae'r Adran yn gyfrifol am gynnal a glanhau **toiledau cyhoeddus** yn y sir a rheoli cynllun ar gyfer darparu toiledau eraill (toiledau cymunedol) sydd ar agor i'r cyhoedd gan fusnesau a grwpiau yn y gymuned. Nid oes rhaid i'r Cyngor ddarparu toiledau cyhoeddus ac ni roddwyd blaenoriaeth i'r ddarpariaeth gan drigolion yn yr ymarferiad Her Gwynedd. Gyda'r arian yn brin, rhaid oedd dod o hyd i ffyrdd eraill o'u darparu ac erbyn hyn yr ydym wedi partneriaethu gyda Cyngorau Tref a Chymuned y sir.

Trwy bartneriaethu, byddwn yn ceisio cadw toiledau cyhoeddus drwy'r sir ar agor.

Mae'r Adran yn gyfrifol am gynnal **ymylon ffyrdd a thiroedd agored** er mwyn gwella ansawdd amgylchedd ein trefi a'n pentrefi a'u gwneud yn fwy diogel i drigolion. Er ein bod yn torri gwair yn llai aml, rhaid gofalu am ddiogelwch y cyhoedd. Mae'r Adran yn torri gwair i adrannau eraill o'r Cyngor, ac i sefydliadau eraill e.e. ysgolion, canolfannau hamdden, cartrefi preswyl a Chartrefi Cymunedol Gwynedd.

Byddwn yn hybu bywyd gwyllt gan gadw'n trefi a'n pentrefi yn daclus a diogel.

Mae pob plentyn, rhiant a gofalwr plant yn gwerthfawrogi **meysydd chwarae** ac rydym yn cynnal 131 ohonynt ledled y sir. Mae offer chwarae yn ddrud iawn ac mae'r arian ar gyfer cael offer newydd yn hynod brin.

Byddwn yn ceisio cynnal meysydd chwarae fel eu bod yn ddiogel i blant a phobl ifanc gael eu mwynhau.

Rhaglen Digwyddiadau 2017/18

16 Ymgyrch glanhau sbwriel / tipio slei bach gyda'r gymuned

11 Sioe deithiol amgylchedd glân mewn ysgolion

8 Prosiect atal baw cŵn yn y gymuned neu ysgolion

22 Ymweliad hybu ailgylchu mewn ysgolion

Mae'r Adran yn gyfrifol am gynnal **digwyddiadau addysgu** a chodi ymwybyddiaeth plant o ailgylchu gwastraff ac atal sbwriel, graffiti, gwaredu slei bach a phroblemau baw cŵn. Rydym hefyd yn trefnu ymgyrchoedd gwella'r amgylchedd leol gydag ysgolion a grwpiau cymunedol. Mae hwn yn waith pwysig os am newid ymddygiad er mwyn hyrwyddo amgylchedd lân a diogel heddiw ac i'r dyfodol.

Byddwn yn parhau gyda'r rhaglen o ddigwyddiadau a'r ymgyrchoedd hyn drwy'r Sir.